Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA
CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

11636 ***Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula l'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús domèstic, al polígon 57, parcel·la 493 «Son Suau», T.M. Felanitx (exp. 74a/2025)***

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 7 de juliol de 2026, i d'acord amb l'article 9.1 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, i el punt 8. d) de l'article 2 del Decret 10/2025, de 14 de juliol, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i el Decret 13/2025, de 31 de juliol, pel qual es corregeixen els errors detectats en el Decret 10/2025,

RESOLC FORMULAR:

L'informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús domèstic, al polígon 57, parcel·la 493 «Son Suau», T.M. Felanitx.

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

El projecte de sondeig per a l'extracció d'aigües subterrànies, s'engloba a l'annex II, grup 8, apartat a): «Projectes d'extracció d'aigües subterrànies de més de l'1% del recurs disponible de l'aqüífer que no es trobin inclosos dins l'annex I», de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació d'impacte ambiental, i a l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació d'impacte ambiental, Apartat B: Criteris generals per al sotmetiment a avaluació d'impacte ambiental simplificada de projectes situats per sota dels llindars establerts en l'annex II, punt 3 «Projectes que en fase d'explotació, prenguin aigua a partir de: **b) Masses d'aigua subterrània en mal estat quantitatiu**, o en bon estat quantitatiu, quan l'extracció anual superi l'1% dels recursos disponibles».

Per tant, el projecte es tramita com a una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i segueix el procediment establert a la secció 2a del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. S'han de complir també les prescripcions dels articles 21 i 22 del Text Refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, que li siguin d'aplicació.

2. Descripció del projecte

1. L'objecte del projecte és la realització d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig AAS_22298) al polígon 57, parcel·la 493, al T.M. Felanitx. D'acord amb el que indica el document ambiental, la motivació de l'execució del projecte és la de cobrir les necessitats domèstiques de l'habitatge unifamiliar aïllat amb piscina present a la parcel·la.

2. Les característiques del sondeig plantejades en el document ambiental són les següents:

- Cabal màxim instantani: 0,5 l/s.
- Ús de les aigües: domèstic
- Volum màxim anual: 200 m3/a.
- Profunditat de perforació prevista: 250 m.

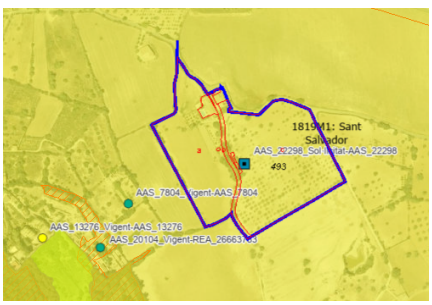

Figura 1. Localització del punt de sondeig AAS_22298 a la parcel·la 493, del polígon 57 del T.M. de Felanitx. Font: Visor de l'IdeIB.

https://www.caib.es/eboibfront/pdf/ca/2026/147/1233151

3. Resum del document ambiental

1. Les coordenades de la ubicació de la perforació (UTM-ETRS89) indicades en el document ambiental, són: X = 514.150 m, Y = 4.368.835 m, Z = 136 m. La parcel·la (Referència cadastral 07022A057004930000WZ) on es vol desenvolupar el projecte està classificada com a sòl rústic de caràcter general ús principal agrari, amb una superfície total de 44.555 m2.

2. La perforació es realitzarà pel mètode de rotopercussió amb martell de fons a una profunditat màxima de 250 m.

3. El document ambiental contempla les següents alternatives

- **Alternativa 0:** Les alternatives a l'execució del sondeig són el transport d'aigua amb camions cisterna o la recollida d'aigua de pluja. Aquesta darrera només és complementària i insuficient. Es considera que l'impacte d'un aljub és superior al d'un sondeig i té una ocupació mínima. L'alternativa de no executar el projecte implica mantenir la manca d'accés a aigua i, per la qual cosa, es descarta.
- **Alternativa 1 (distribució en camions cisterna):** es descarta aquesta opció atès que per obtenir aigua mitjançant el seu transport amb camions cisterna, cal emmagatzemar-la i es genera dependència d'un tercer amb risc de manca de subministrament. Aquesta opció evita el sondeig, però pot afectar l'entorn, ocupar espai i afavorir el malbaratament. A més, el transport provoca emissions contaminants perjudicials per a la salut i el medi ambient.
- **Alternativa 2 (execució del sondeig):** Alternativa escollida per considerar-se la més adequada per garantir el subministrament d'aigua a l'habitatge. L'aigua s'extrau mitjançant una bomba submergida i es condueix fins a l'habitatge, optimitzant el traçat per minimitzar l'impacte.

4. Identificació d'impactes i mesures: El document ambiental avalua els impactes del projecte en les fases d'execució, funcionament i abandonament sobre l'atmosfera, el clima, la població, la hidrologia, el sòl, el medi biòtic i el paisatge; considerant-los de nul·la o baixa afecció. Consegüentment, es preveuen mesures preventives i correctores per reduir els impactes, especialment per evitar la contaminació de l'aqüífer: contenidors per residus, control de vessaments i ús de materials absorbents (sepiolita) i el correcte manteniment de la maquinària. Finalment, el document ambiental inclou un seguiment de les mesures i accions addicionals per reduir l'impacte visual i acústic i limitant les activitats a horari diürn.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades

L'òrgan ambiental ha realitzat consulta a les següents administracions previsiblement afectades:

- Servei de Salut Ambiental de la Direcció General de Salut Pública.
- Ajuntament de Felanitx.
- GOB.

En el moment de redactar el present informe, no s'ha rebut cap resposta a les consultes i peticions d'informe per part de cap de les administracions afectades i entitats interessades.

5. Elements significatius de l'entorn del projecte

1. D'acord amb el PTIM la parcel·la està classificada com a Sòl Rústic de Règim General i Àrea de Transició (AT), dins la UP 6-Llevant i de l'Àmbit de Planejament Coherent (APC) 4: Llevant i La Serra de Llevant Sud i té un pendent mitjà d'entre el 0 i el 5%. No obstant l'anterior, el punt de perforació s'ubica a la part de la parcel·la classificada com a Sòl Rústic de Règim General. El grau de valoració paisatgística de la zona és considerat com moderat.

2. Vulnerabilitat del projecte enfront del risc d'accident greu o catàstrofe: De la consulta a la capa del Pla Territorial de Mallorca del Consell Insular de Mallorca del visor de l'IdeIB, es pot evidenciar que la zona de perforació no es troba directament afectada per cap Àrea de Prevenció de Riscos (APR) d'inundació, d'esllavissaments, d'erosió, ni d'incendi. No obstant l'anterior, a uns 200 metres del punt de perforació es localitza una massa forestal a zona classificada com a zona d'alt risc d'incendi forestal (ZAR) segons el IV Pla de Defensa contra Incendis Forestals de les Illes Balears.

3. Espais protegits: La zona de perforació no es troba afectada per cap espai natural protegit ni per cap espai protegit Xarxa Natura 2000. Tampoc per cap figura definida per la Llei 1/1991, de 30 de gener, d'espais naturals de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN).

D'acord amb la consulta al visor de l'IdeIB, a l'àmbit del projecte no es localitza cap Hàbitat d'Interès Comunitari (HIC) classificat d'acord amb la Directiva 92/43/CEE, de 21 de maig de 1992 relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la flora i la fauna silvestres.

4. Hidrologia subterrània: El sondeig projectat s'ubica sobre la massa d'aigua 18.19.M1 Sant Salvador. L'estat global de la massa és considerat com a dolent, ja que presenta un mal estat quantitatiu i un mal estat qualitatiu (atès l'elevat contingut en clorurs). D'acord amb

https://www.caib.es/eboibfront/pdf/ca/2026/147/1233151

l'annex 8 Memòria «*Estat de les masses*» del PHIB, l'estat global de la massa és considerat com a dolent, ja que presenta un mal estat quantitatiu i un mal estat qualitatiu (a causa de l'elevat contingut en clorurs i nitrats). Tot i ser una massa en mal estat quantitatiu, atès que el seu percentatge d'extracció no és superior al 100%, la massa no apareix recollida dins el quadre 21 *«Masses d'aigua subterrània l'explotació de les quals és superior al 100% del recurs disponible*» de l'article 123 «*Limitacions*» del vigent PHIB.

La vulnerabilitat a la contaminació de l'aqüífer és moderada (7).

En un radi de 1.000 metres al voltant del punt de sondeig projectat hi trobam diverses captacions amb autorització per a ús domèstic o reguiu. La captació més propera es troba a la parcel·la adjacent, a uns 200 metres del punt projectat de sondeig i, d'acord amb el codiclass de la capa d'aigües subterrànies del visor de l'IdeIB, s'identifica com «AAS_7804_Vigent» i té ús concedit per a reguiu.

El punt de sondeig es troba dins la zona de restriccions moderades (250 – 1.000 metres) del pou d'abastiment a població «ARE_3669_Vigent-DI_35118».

La zona està declarada com a Zona Vulnerable a la Contaminació de Nitrats (ZVCN) segons el que s'indica a l'article 2 del Decret 18/2023, de 27 de marc, pel qual es designen les zones vulnerables per la contaminació de nitrats procedent de fonts agràries de les Illes Balears i s'aprova el Programa de seguiment i control del domini públic hidràulic.

5. Hidrologia superficial: El punt de perforació no està afectat per cap zona Potencialment Inundable ni ARPSI (Àrea amb Risc Potencial Significatiu d'Inundació).

6. Elements patrimonials: D'acord amb la consulta a la capa del MUIB del visor de l'IdeIB, a uns 80 metres del punt de perforació es troba l'element patrimonial «V5-E-01» inclòs dins el catàleg de protecció patrimonial del municipi de Felanitx.

D'acord amb el visor del Consell de Mallorca, a la zona d'actuació no es localitzen Béns d'Interès Cultural (BIC) ni Béns Catalogats (BC).

7. Fauna: De l'anàlisi dels resultats aportats per la capa del Bioatles del visor de l'IdeIB per a la quadrícula 1x1 km (número 5014), es conclou que al quadrant no es localitza cap espècie amenaçada.

8. Flora: De l'anàlisi dels resultats aportats per la capa del Bioatles del visor de l'IdeIB de la quadrícula 1x1 km (número 5014), es conclou que al quadrant no es localitza cap espècie vegetal amenaçada.

6. Consideracions tècniques

Característiques del potencial impacte:

1.1) Durant la fase d'obres, atesa la naturalesa i baixa magnitud de l'activitat a desenvolupar (realització de sondeig) i a la curta duració del període de perforació (2-5 dies), es preveu que els efectes sobre el medi ambient siguin mínims si s'apliquen les mesures preventives i reductores proposades en el document ambiental i es fa un correcte seguiment ambiental de la seva aplicació a llarg termini.

1.2) D'altra banda, a la fase de funcionament l'impacte més important que es produirà serà el derivat de l'extracció d'aigua de la massa subterrània MAS18.19.M1 Sant Salvador, massa en mal estat quantitatiu i qualitatiu.

Cal esmentar que, tot i que la sol·licitud d'inici de la tramitació d'Avaluació Ambiental Simplificada per part del Servei d'Aigües Subterrànies de la DG de Recursos Hídrics va acompanyada de la següent informació: «V*istes les característiques de l'obra i els paràmetres d'explotació sol·licitats, aquest Servei d'Aigües Subterrànies considera que el projecte no afectarà apreciablement l'estat de la massa subterrània on es troba ubicat, ni té repercussions ambientals apreciables*», atesa la gran demanda de sol·licituds d'inici d'avaluació ambiental simplificada que han arribat al Servei d'Avaluació Ambiental per a la realització de sondejos a la massa d'aigua MAS18.19.M1 Sant Salvador, l'òrgan ambiental es veu en la necessitat de recordar a l'òrgan substantiu el possible efecte sinèrgic que se'n podria derivar de l'aprovació de totes les sol·licituds d'autorització de sondeig i extracció d'aigua sobre l'estat de la massa d'aigua subterrània la qual, tot i que el seu percentatge d'explotació és del 89,48%, és considerada com en mal estat quantitatiu i qualitatiu, d'acord amb la informació recollida a l'Annex 8 Memòria: «*Estat de les masses*» del vigent PHIB. Així doncs, d'acord amb l'indicat a la Llei 21/2013, d'Avaluació Ambiental, l'efecte sinèrgic és aquell que es produeix quan l'efecte de la presència simultània de diversos agents, suposen una incidència ambiental major que l'efecte de la suma de les seves incidències individuals contemplades de forma aïllada. D'acord amb això, es considera recomanable que l'òrgan substantiu avaluï conjuntament totes les noves sol·licituds d'extracció d'aigua de la massa MAS18.19.M1 Sant Salvador per valorar-ne l'afecció global, abans de concedir-ne de noves i evitar així que la massa pugui entrar en situació de sobreexplotació.

En relació amb la dotació anual sol·licitada, aquesta és de 200 m3, el que suposa la meitat de la dotació màxima atorgable per a ús domèstic recollida a l'article 114 del vigent PHIB.

https://www.caib.es/eboibfront/pdf/ca/2026/147/1233151

Una vegada analitzats els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i atesa la naturalesa del projecte, no es preveu que el projecte pugui tenir efectes adversos significatius sobre el medi ambient, sempre que s'apliquin les mesures preventives i correctores del document ambiental i les proposades en aquest informe.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer. No subjectar a avaluació d'impacte ambiental ordinària el projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús domèstic, al polígon 57, parcel·la 493, T.M. Felanitx, atès que no es preveu que pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient, d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, sempre que es compleixin les mesures proposades en el document ambiental elaborat pel senyor Julià Caldés Bauzà (enginyer tècnic de mines) el mes d'octubre de 2024, i els següents condicionants:

1. El titular de la captació haurà de complir el recollit a l'apartat d'atorgament d'autoritzacions per a ús domèstic en habitatges aïllats, descrit a l'article 114 «Normes per l'atorgament d'autoritzacions» del vigent PHIB.
2. La captació es limitarà a l'ús i volum establert al projecte, és a dir, per abastir l'habitatge de la parcel·la on s'executi el sondeig.
3. La captació no podrà utilitzar-se per abastiment d'aigua de consum si no disposa de l'informe sanitari favorable corresponent. Es recomana al titular de la captació que analitzi la qualitat de l'aigua abans de consumir-la i que, en cas que la qualitat no sigui l'establerta al Reial Decret 3/2023, de 10 de gener, pel qual s'estableixen els criteris tècnic sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum, el seu control i subministrament, prengui mesures per tal de complir els valors paramètrics establerts a aquesta norma.
4. Serà necessari comprovar que la nova captació no provoca afeccions a la captació «ARE_3669_Vigent-DI_35118» destinada a abastiment d'aigua a població, atesa la seva proximitat.
5. S'haurà de designar un responsable que s'encarregui de controlar la correcta aplicació de les mesures preventives i reductores establides a cada una de les fases del projecte. El responsable designat a tal efecte haurà de controlar la correcta aplicació per part dels operaris de les mesures establertes en el document ambiental i als condicionants d'aquest informe ambiental (revisió de la maquinària, risc d'incendi, etc.). Així mateix, es garantirà la correcta gestió dels residus que es puguin produir i de qualsevol anomalia que es pugui detectar o produir a qualsevol de les fases del projecte.
6. En cas que la ubicació del sondeig pugui sofrir variacions en funció del replanteig el dia de la perforació, condicionada pel posicionament de la maquinària, en cap cas podrà suposar una afecció ambiental major a la ja prevista.

Es recorda que:

1. S'hauran de seguir les directrius recollides a l'Annex 8 «*Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejos i pous*» del vigent PHIB. Es vetllarà pel correcte manteniment de la instal·lació a llarg termini.
2. S'haurà d'aplicar el procediment recollit a l'Annex 8 de «*Condicions tècniques per a l'execució, equipament i clausura de sondejos i pous*» del PHIB, tenint especial cura a les fases de cimentació i desinfecció del sondeig.
3. Amb l'objectiu d'evitar vessaments accidentals derivats de l'ús de la maquinària, s'haurà de realitzar una revisió diària dels equips abans de començar les tasques. Es comptarà amb material absorbent, en cas de vessament accidental, que haurà de ser gestionat per gestors autoritzats. D'acord amb el Decret Llei 1/2016, de 12 de gener, de mesures urgents en matèria urbanística, durant l'execució de les obres, s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants, incloses les derivades del manteniment de maquinàries, per la qual cosa, les funcions de manteniment (canvi d'olis, abastiment de combustible, etc.) sempre es duran a terme fora de la parcel·la on s'ubica el sondeig.
4. En cas de ser necessari l'ús de bentonita com a llot de perforació, el perforista haurà de valorar si escau la col·locació d'una bassa de llots adequada al volum necessari per evitar el seu vessament al terreny. Els residus seran gestionats de forma adequada.
5. Les màquines que es facin servir a terrenys forestals o a menys de 500 metres dels mateixos s'utilitzaran extremant les precaucions en el seu ús i adequat manteniment (s'hi aplicaran mètodes de treball que evitin la provocació d'espurnes). El proveïment de benzina d'aquesta maquinària s'ha de realitzar a zones de seguretat aclarides de combustible vegetal.

Es recomana que:

1. Atès que l'estat global de la massa d'aigua subterrània és dolent i aquesta es troba en situació de sobreexplotació, es considera recomanable comptabilitzar, per part de l'òrgan substantiu, de forma conjunta totes les autoritzacions d'extracció d'aigua de la massa de MAS18.19.M1 Sant Salvador per valorar-ne l'afecció global, abans de concedir-ne de noves.
2. Pel que fa a la penetració d'energies renovables al projecte, sempre que sigui viable, en cas que el sondeig sigui positiu i es vulgui instal·lar la bomba d'extracció, seria recomanable incloure la instal·lació d'un sistema de producció d'energia renovable, per exemple mitjançant plaques fotovoltaiques o panells solars, que permetin reduir al màxim el consum energètic.
3. En cas que el sondeig sigui positiu i es vulgui procedir a l'extracció d'aigua de l'aqüífer, amb l'objectiu d'afavorir-ne un ús responsable i atès que la finalitat de la nova captació és l'ús domèstic, s'hauran d'instal·lar a l'habitatge els sistemes de recollida de l'aigua de pluja adients per tal de facilitar la seva recollida i emmagatzematge per a la seva posterior utilització. Així mateix, s'haurà de preveure la instal·lació de sistemes que garanteixin i permetin l'estalvi d'aigua (aixetes amb temporitzadors, sensors de presencia, etc.).

https://www.caib.es/eboibfront/pdf/ca/2026/147/1233151

4. En cas d'instal·lació de jardins ornamentals, el promotor del projecte haurà d'incorporar els sistemes de reg eficients necessaris per a reduir el consum d'aigua, revisant periòdicament les conduccions per tal de detectar qualsevol pèrdua d'aigua, sent sempre recomanable l'elecció d'espècies de baix requeriment hídric.

Segon. Es publicarà el present informe d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Tercer. L'informe d'impacte ambiental perdrà la seva vigència i cessarà en la producció dels efectes que li són propis si, una vegada publicat en el BOIB, no s'hagués procedit a l'inici de l'execució del projecte en el termini màxim de sis anys des de la publicació, d'acord amb el que disposa l'article 21 bis del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

Quart. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013.

Cinquè. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

(Signat electrónicament: 8 de juliol de 2026)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental
Paz Andrade Barberá

https://www.caib.es/eboibfront/pdf/ca/2026/147/1233151